

Centenari del naixement del Beat Josepmaria Escrivà (1902-2002)

Missa votiva Mare de Déu de Montserrat: Lc 1, 39-56

Sr. Vicari de la Prelatura de l'Opus Dei a Catalunya
Preveres i diaques concelebrants
Germans i germanes en el Senyor

Maria se n'anà decididament a la Muntanya. Fa segles, més de dotze, que la Mare de Déu, per disposició de la Providència, prengué possessió espiritualment d'aquesta muntanya de Montserrat. D'aquest lloc on avui ens hem aplegat joiosament per venerar-la i per celebrar l'Eucaristia d'Aquell que és el fruit beneït de les seves entranyes i alhora Fill del Pare etern. Era força anys abans de ser venerada la Imatge entranyable de la Moreneta que presideix aquesta basílica,

I, en aquest lloc, la Mare de Déu continua fent present el misteri de la seva Visitació a favor de tots els pelegrins que hi pugen. Aquí li diem *benaurada* per les *meravelles* que *el Totpoderós ha obrat* en ella. Aquí la proclamem *beneïda entre totes les dones* i proclamem *beneït el fruit de les seves entranyes*, Jesucrist nostre Senyor.

Venim a Montserrat a visitar-la. Però sobretot és ella qui ens hi visita. Qui ens acull amb el rostre serè de la pau messiànica, amb el somrís als llavis per la joia de la Pasqua del seu Fill i per la joia de trobar-se amb nosaltres, que li hem estat donats com a fills quan era al peu de la creu. La serenitat del rostre i el somriure que reflecteix la nostra Sagrada Imatge són el reflex d'una realitat espiritual que captem per la fe.

La Mare de Déu ens visita. I, com en aquella primera visitació *a casa de Zacaries*, ens porta la presència de Jesucrist i l'assistència de l'Esperit Sant que ens atorguen la salvació. Ella ens assisteix en les nostres necessitats i en les nostres penes. Ella es fa seves les nostres alegries. Ens serveix en les nostres necessitats com ho va fer amb la seva cosina, tot consolant-nos en el fons del cor i fent-se intercessora a favor nostre. I ens proclama el Magníficat –que ressona cada dia en aquesta basílica–, com a cant joiós dels redimits, com a esperança per la salvació que s'obre pas al llarg de la història humana, com a cant profètic de la preferència que Déu té pels pobres, pels petits i pels humils de cor.

Aquest saber-nos visitats per la Mare de Déu i Mare nostra ens ha de portar a reproduir en les nostres vides i en els nostres trobaments amb els altres el Misteri de la Visitació. Portadors de la Santa Trinitat com som, pel baptisme i per la vida de la gràcia, hem de comunicar la joia de Jesucrist en la nostra vida ordinària per tal de suscitar que els qui es troben amb nosaltres l'estimin més si ja el coneixen o en descobreixin l'atractiu i la força transformadora. Precisament l'objectiu proposat per aquest centenari del naixement del beat Josepmaria és que moltes persones s'apropin a Déu. I Déu vol servir-se del nostre testimoniatge.

Hem vingut a visitar Santa Maria. Però en el fons és ella qui ens visita cada vegada que entrem en aquesta basílica. Diverses vegades el beat Josepmaria va pujar amb devoció aquesta muntanya i va venerar la Mare de Déu en aquesta Imatge Morena que en fa concreta la presència espiritual. També el beat es va saber visitat per la Verge Maria en aquest lloc, que recordà amb afecte tota la vida. A Montserrat, però, no ha quedat solament la memòria del seu pas per aquest Santuari, sinó una col·lecció de 62 cartes intercanviades entre el beat i el P. Abat

Aureli M. Escarré, a més dels telegrams i targetes de felicitació per Nadal, per Pasqua, per la festa del 27 d'abril i en ocasió d'altres esdeveniments.

Encara que la relació de l'Opus Dei amb Montserrat va començar durant la Setmana Santa del 1941, no va ser fins al primer trimestre del 1943 que el beat Josepmaria i el P. Abat Aureli es van conèixer personalment. Van quedar corpresos mútuament i lligats amb una amistat espiritual que durà tota la vida. Era l'encontre de dos homes que somniaven en un ressorgiment de l'Església i de la societat tot promovent un cristianisme ardent, però fortament fonamentat sobre les virtuts humanes. El beat Josepmaria ho havia intuït des del començament de la seva vocació de fundador; l'abat Aureli només volia traduir en fets reals la *humanitas* benedictina, que es troba en la nostra tradició monàstica. El beat pensava en el laicat i en una renovació integral de l'Església, l'abat Aureli en els seus monjos i en la irradiació espiritual del monestir; però ambdós coincidien tant en els seus ideals que l'abat va proposar al fundador no solament de sentir-se agermanats, sinó d'anomenar-se "germans" mútuament.

El beat al·ludeix amb molta gràcia a aquest pacte de fraternitat quan encapçala la seva primera carta a l'abat Aureli tot dient: "Muy venerado P. Abad y querido hermano: Se empeñó Vuestra Reverencia y el Señor ha de perdonarme, si me atreví a llamar hermano a mi P. Escarré. Desde luego muy unido en sobrenatural hermandad con todos y todo lo de esa santa Casa de la Virgen, me encuentro". I, després, li agraeix les gestions que havia fet perquè els monjos de Montserrat residents a Roma –P. Albareda (aleshores prefecte de la Biblioteca Vaticana i futur cardenal) i P. Suñol (abat titular i President del Pontifici Institut de Música Sacra)– obrissin les portes de la Cúria Romana al jove enginyer Alvaro –el futur Mons. Alvaro del Portillo– que postulava el *Nihil Obstat* per a la nova entitat de l'Opus Dei, que no encaixava en cap estatut jurídic existent (27.04.1943).

Al llarg de tota la correspondència es veu com l'abat Aureli encoratja el beat en la seva obra, com li assegura pregàries i com se'n fa avalador davant els membres de l'episcopat i davant d'altres instàncies que hi mostraven una certa reticència. I com el beat va seguint la vida del nostre monestir amb molt d'interès i amb molta estimació, a més d'encomanar-se insistentment, ell i la seva obra, a les pregàries dels monjos i de dir molt sovint que "encomiendo al Señor cada día al Abad, a los monjes y a toda esa Santa Casa de la Virgen" (26.03.1960).

S'havien trobat dos personatges històrics, per bé que a diferent nivell; l'abat Aureli a nivell de l'Església de Catalunya i el beat Josepmaria amb un abast universal. Dos personatges que, amb les seves intuïcions i, òbviament –com tota persona humana– amb els seus límits, es van influir mútuament. Déu, en la seva Providència, els havia fet trobar i no pas d'una manera casual, des del moment que, tal com es desprèn de l'epistolari, l'Opus Dei, en la seva etapa fundacional, té arrels a Montserrat.

Després, la història de l'Església ha evolucionat sota l'impuls del concili Vaticà II que recollí molts dels ideals que es troben reflectits ja en la relació dels nostres dos personatges; fonamentalment: la crida universal a la santedat, el paper actiu del laicat en l'Església, la reforma litúrgica i l'humanisme cristià amb la seva obertura al món contemporani. Des d'aleshores, partint de vocacions diferents, i fins amb sensibilitats diverses, l'Obra fundada pel beat i el monestir de Montserrat han volgut viure l'amor a l'Església, el zel per la difusió de l'Evangelí i l'obertura al pensament contemporani.

Santa Maria, des d'aquest "tron de glòria" (cf. Laudes del 27 d'abril) que té a Montserrat, vetllà per aquella obra incipient del beat Josepmaria. Ara, amb la perspectiva històrica, veiem els fruits que ha donat i dona, i el paper que en els seus

orígens hi va tenir el nostre monestir. I demanem a Déu, per intercessió de la Verge Maria, que ens concedeixi molts pastors sants i que cada vegada siguin més els laics que prenguin consciència de la seva missió en l'Església i en la societat, sobretot per mitjà de la seva santificació en la professió, en la família i en les realitats de cada dia. Vivint-la, aquesta missió, des de la humilitat que ens ensenya la Mare de Déu en la seva Visitació i des del respecte per l'opció personal de cadascú.

Avui donem gràcies a Déu pel carisma que va suscitar en l'Església per mitjà del beat Josepmaria; ho fem en l'any centenari del seu naixement i pocs mesos abans de la seva canonització, als peus d'aquesta Santa Imatge que ell venerà i entorn d'aquest altar la construcció del qual el beat seguí amb interès i amb joia (cf. Ab. A., 13.03.1958 i JM. E., 25.03.1958). Un altar que és com el perllongament de la falda de la Mare de Déu perquè hi rebem el seu Fill en la celebració de l'Eucaristia.

Josep Maria Soler i Canals, abat de Montserrat
1 juny 2002